

Съобщение до медиите

Конкурентоспособност на българската икономика 2017: цифрови мечти и бетонната реалност

Според Годишника на световната конкурентоспособност 2017 на Института за развитие на управлението (IMD, Швейцария) българската икономика, теглена от ЕС, продължава бавно да излиза от стагнацията. Българските политици и бизнес мениджъри не са успели да подобрят конкурентоспособността на страната за 10-те години членство в ЕС. През 2017 г. България заема **49-то място от 63 икономики**, което е подобрение с шест позиции спрямо 2015 г., но влошаване спрямо 2007 г. Българската икономика остава **сред най-неконкурентоспособните**, като все пак в Европа изпреварва Румъния, Словакия, Унгария, Гърция, Хърватия и Украйна. Дългосрочните фактори на конкурентоспособност на българската икономика остават устойчиво ниски, което прави вероятността за промяна в близките години много малка, без съществена корекция в политиките на българските правителствени и бизнес лидери.

Фигура 1. Обща класация на България 2006-2017 г.

Източник: Годишник на световната конкурентоспособност, 2017.

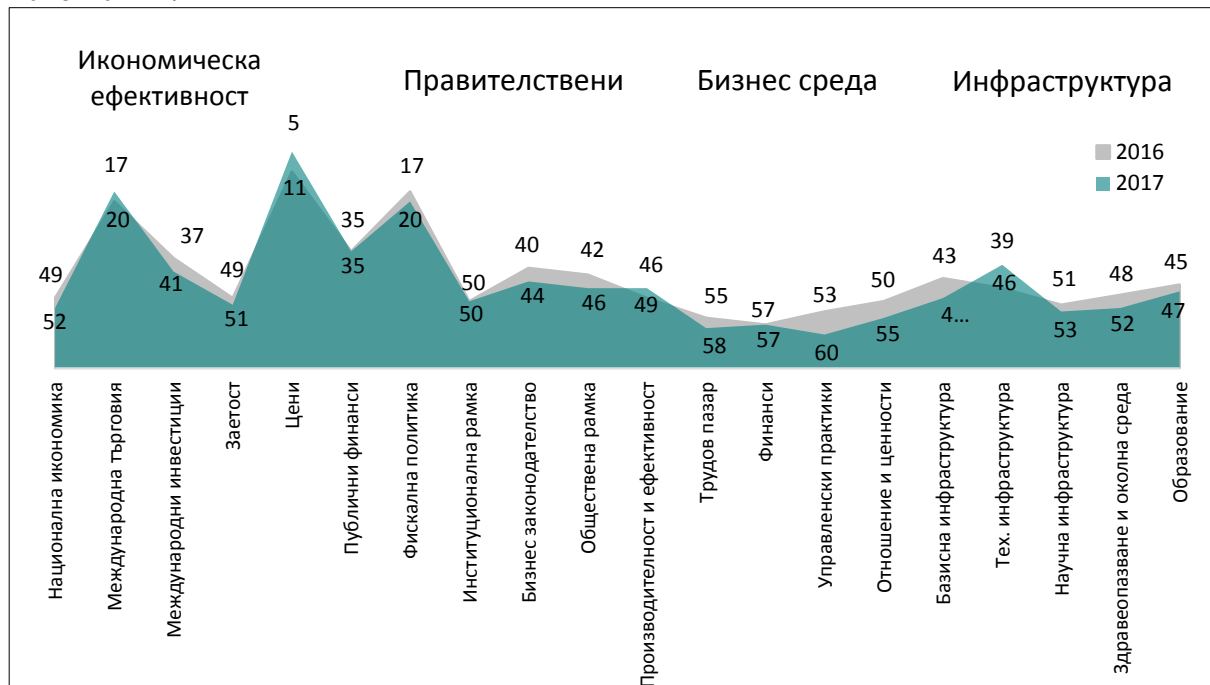
Като **основни фактори на българската конкурентоспособност** се запазват сравнително евтините стоки от първа необходимост (цена на живот), нормата на растеж на реалния БВП (вкл. на глава от населението), приходите от туризъм, валутните курсове, евтините наеми на офис-пространство и липсата на сериозни рискове, които биха довели до преместване на аутсорсинг услугите. Всички тези фактори са пряко свързани с много ниската база, от която тръгва българската икономика, и могат лесно да се променят при смяна в световната конюнктура.

Според изследването, основните **предизвикателства пред управлението на обществения и частния сектор** остават застаряването на населението, прилагането на законодателството по отношение на конкуренцията, правораздаването, и финансирането на пенсиите.

Положително се оценяват размера на данък печалба (1-во място сред всички изследвани държави), общият размер на корпоративните и лични данъци, размерът на правителствения дълг, възможността за бързо и безпроблемно регистриране на нови фирми, и регулациите на пазара на труда.

Бизнесът продължава да оценява като **сериозен проблем** изтичането на мозъци. За трета поредна година данните за общата и младежката безработица бележат понижение, но въпреки това остават сравнително високи. Това в комбинация с ниското равнище на заплащане в сравнение с Европа в повечето сектори продължава да създава предпоставки за изтичане на квалифицирани кадри зад граница и увеличение на дела на скритата икономика в България. Тежестта от спазването на регулациите и липсата на одитна култура и добри счетоводни практики също са посочени от бизнеса като значителни пречки. Още веднъж се потвърждава нуждата от увеличаване на международния опит, адаптивността и гъвкавостта на българските фирми. Същевременно България се нарежда сред водещите места по инвестиции в телекомуникациите, комуникационни технологии и дигитални умения, което показва потенциала за развитие на таланти и високо обучени кадри, при наличие на необходимите политики, добро управление и инфраструктура. България остава и сред лидерите в областта на бродбанд ползвателите и скоростта на интернета.

Фигура 2. Профил на конкурентоспособността на българската икономика за периода 2016-2017 г.

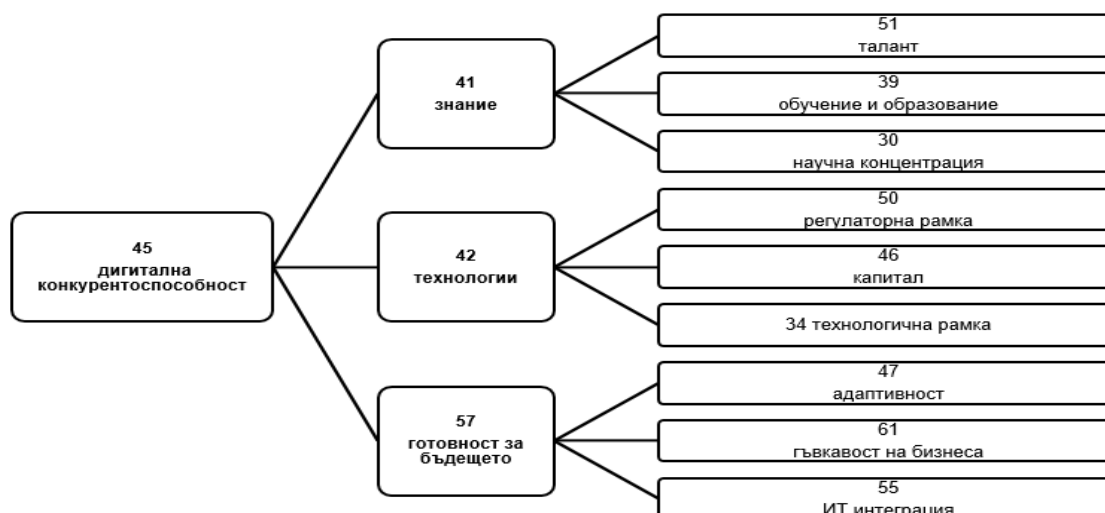

Източник: Годишник на световната конкурентоспособност, 2017.

Тази година IMD за първи път публикува **Класация на дигиталната конкурентоспособност**, в която България заема 45-то място от 63 държави. Класацията се базира на 50 индикатора, като въвежда няколко нови критерия за измерване способността на страните да адаптират и изследват приложението на цифрови технологии, с потенциал това да доведе до трансформация в правителствените практики, бизнес модели и обществото като цяло. Водещи в класацията са Сингапур, Швеция, САЩ, Финландия и Дания. България показва сравними с останалите държави показатели

по научна концентрация и технологична рамка, но изостава по отношение на гъвкавостта на фирмите и адаптацията на ИТ технологиите.

Фигура 3. Класация на дигиталната конкурентоспособност, 2017

Източник: Годишник на световната конкурентоспособност: Класация на дигиталната конкурентоспособност, 2017.

Основни предизвикателства и възможности за подобряване на конкурентоспособността на България за 2017 г.

1. Подобряване работата на съдебната система и справяне с безнаказаността по високите етажи на властта.
2. Модернизиране на публичната администрация и независимите регулаторни органи с цел намаляване на корупционните рискове и подобряване на пазарната конкуренция.
3. Подобряване на качеството на здравеопазването и образованието, за да се обърне изтичането на мозъци и намаляването на населението.
4. Фокусиране на финансирането от ЕС върху икономическите и социални ефекти, вместо върху усвояването.
5. Пълна либерализация и диверсификация на енергийния пазар с акцент върху ангажираността на потребителите и постигане на растеж, базиран на ниски въглеродни емисии.

Източник: Годишник на световната конкурентоспособност и Център за изследване на демокрацията, 2017.

За повече информация по темата посетете www.csd.bg и www.imd.org/wcc.

* Центърът за изследване на демокрацията е официален партньор за България на Института за развитие на управлението (IMD) от 2006 г. насам. Класацията на конкурентоспособността на икономиките – IMD World Competitiveness Yearbook оценява международната позиция на страната по това как работи икономиката (макроикономическа оценка на конкурентоспособността); как работи правителството; как работи бизнесът; и с каква инфраструктура разполагат (базова инфраструктура, технологична и иновационна инфраструктура, здравеопазване и образование).

Информацията от настоящето Съобщение до медиите може да се използва свободно при цитиране на източниците: Институт за развитие на управлението (IMD, Швейцария) и Център за изследване на демокрацията, 2017.